

VALMIERAS NOVADA PAŠVALDĪBA
VALMIERAS SĀKUMSKOLA

Nodokļu maksātāja reģistrācijas kods 90000043403, juridiskā adrese: Lāčplēša iela 2, Valmiera, Valmieras novads LV-4201
Izglītības iestādes reģistrācijas Nr.2511902507, iestādes adrese Pāvila Roziša iela 40A, Valmiera, Valmieras novads LV-4201
Tālrunis 64224737, e-pasts: vs@valmiera.edu.lv, www.izglitiba@valmierasnovads.lv/vss

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

01.07.2026.

Nr.09.287/1.17/26/11

APSTIPRINĀTS:
ar rīkojumu Nr.09.287/1.8/26/32
no 01.07.2026.

Mākslīgā intelekta lietojums mācību procesā

*Izdoti saskaņā ar Latvijas Drošāka interneta centra 2025. gada
Vadlīnijām mākslīgā intelekta izmantošanai pamatizglītībā
un vispārējā vidējā izglītībā, Eiropas Parlamenta un
Padomes Regulu (ES) 2024/1689, Eiropas Komisijas Digitālās
izglītības rīcības plānu (2021.–2027.), Izglītības attīstības
pamatnostādnēm 2021.–2027. gadam un
Valmieras sākumskolas vērtēšanas kārtību*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka mākslīgā intelekta rīku izmantošanas kārtību Valmieras sākumskolas mācību procesā.
2. Noteikumi attiecas uz Valmieras sākumskolas izglītojamajiem, pedagogiem un izglītojamo vecākiem tiktāl, ciktāl mākslīgā intelekta rīki tiek izmantoti mācību uzdevumu un mājasdarbu izpildē.
3. Noteikumu mērķis ir nodrošināt, lai mākslīgais intelekts mācību procesā tiktu izmantots godīgi, droši un jēgpilni — kā palīgs mācībās, nevis kā skolēna darba, domāšanas un zināšanu aizvietojošs.
4. Mākslīgais intelekts šo noteikumu izpratnē ir digitāls rīks vai programma, kas spēj veidot, pārveidot, skaidrot, tulkot, apkopot vai analizēt tekstu, attēlus, idejas, kodu vai cita veida informāciju, piemēram, ChatGPT, Gemini, Notebooklm, CanvaAI u.c.
5. Mākslīgā intelekta rīki mācību procesā izmantojami tikai atbilstoši pedagoga norādījumiem, skolēna vecumposmam un konkrētā uzdevuma mērķim.
6. Ja pedagogs nav skaidri norādījis, ka konkrētajā uzdevumā mākslīgā intelekta izmantošana ir atļauta, uzskatāms, ka tā nav atļauta.
7. Ja mākslīgā intelekta lietošana ir atļauta, sākumskolas posmā pietiek ar īsu un saprotamu norādi par mākslīgā intelekta izmantošanu, ja vien pedagogs nav norādījis citādāk.
8. Par noteikumu piemērošanas uzraudzību un metodisko atbalstu atbild direktora vietnieks izglītības jomā (IT jautājumos).
9. Izglītojamo vecāki atbalsta bērnu mācību procesā, veicinot godīgu un drošu mākslīgā intelekta izmantošanu, bet neaizvieto bērna patstāvīgo darbu ar pašu vai mākslīgā intelekta sagatavotu saturu.

II. Mākslīgā intelekta izmantošanas pamatprincipi

10. Mākslīgā intelekta izmantošanā ievēro šādus pamatprincipus:
 - 10.1. godīgums — skolēns neuzdod mākslīgā intelekta sagatavotu darbu par savu darbu;

- 10.2. personīgais darbs — skolēnam pašam jādomā, jāraksta, jāpamato un jāspēj paskaidrot savu darbu;
- 10.3. pedagoga norādījumu ievērošana — skolēns mākslīgo intelektu izmanto tikai tad un tādā veidā, kā pedagogs to ir atļāvis;
- 10.4. atklātība — ja darbā izmantots mākslīgais intelekts, skolēns to norāda pedagoga noteiktajā veidā;
- 10.5. satura kritiska izvērtēšana — mākslīgā intelekta sniegtā informācija var būt kļūdaina, tāpēc tā jāpārbauda;
- 10.6. datu drošība — mākslīgā intelekta rīkos nedrīkst ievadīt personas datus, paroles, privātu informāciju vai informāciju par citiem skolēniem, pedagogiem, vecākiem vai skolu.
11. Mākslīgais intelekts nedrīkst aizstāt skolēna mācīšanos, domāšanu, radošo darbu, secinājumus un zināšanu demonstrēšanu.
12. Skolēnam jāspēj paskaidrot, ko viņš darbā ir veicis pats un kā mākslīgais intelekts, ja tas izmantots, ir palīdzējis mācību uzdevuma izpildē.

III. Kad skolēns drīkst izmantot mākslīgo intelektu

13. Mākslīgo intelektu drīkst izmantot tikai tad, ja pedagogs to ir skaidri atļāvis.
14. Pedagogs var atļaut mākslīgā intelekta izmantošanu visai klasei, skolēnu grupai vai individuāli konkrētam skolēnam.
15. Pedagoga atļauja mākslīgā intelekta izmantošanai var tikt sniegta mutiski mācību stundā, rakstiski E-klasē, darba uzdevuma nosacījumos vai kā citādi, skaidri norādot, kādam mērķim un kādā apjomā to drīkst izmantot.
16. Mākslīgo intelektu ar pedagoga atļauju drīkst izmantot, piemēram:
 - 16.1. ideju meklēšanai vai tēmas labākai izpratnei;
 - 16.2. neskaidru jēdzienu vai terminu skaidrošanai;
 - 16.3. skolēna paša uzrakstīta teksta pareizrakstības vai valodas pārbaudei;
 - 16.4. darba plāna, domu kartes vai prezentācijas struktūras veidošanai;
 - 16.5. mācību vielas atkārtošanai un pašpārbaudei;
 - 16.6. tulkošanai vai vienkāršāka skaidrojuma iegūšanai mācīšanās vajadzībām;
 - 16.7. attēlu, piemēru vai ideju radīšanai, ja tie papildina skolēna paša darbu.
17. Mākslīgā intelekta sniegto informāciju skolēns nedrīkst bez izpratnes pārrakstīt, nokopēt vai iesniegt kā savu darbu.
18. Skolēna iesniegtajam darbam jāparāda skolēna paša zināšanas, prasmes, domāšana un ieguldījums.

IV. Kad mākslīgo intelektu nedrīkst izmantot

19. Mākslīgā intelekta izmantošana nav atļauta:
 - 19.1. pārbaudes darbos, kontroldarbos, diagnosticējošajos darbos, monitoringa darbos un citos vērtēšanas darbos, ja pedagogs nav skaidri norādījis citādi;
 - 19.2. uzdevumos, kuros pedagogs vēlas novērtēt skolēna paša zināšanas, prasmes, izpratni, radošumu vai spēju pamatot savu viedokli;
 - 19.3. ja skolēns ar mākslīgā intelekta palīdzību sagatavo visu darbu vai lielāko tā daļu;
 - 19.4. ja skolēns noklusē mākslīgā intelekta izmantošanu;
 - 19.5. ja skolēns iesniedz mākslīgā intelekta radītu tekstu, attēlu, risinājumu, prezentāciju vai citu saturu kā savu darbu;
 - 19.6. ja skolēns pats nespēj paskaidrot iesniegtā darba saturu, domu gaitu vai risinājumu;
 - 19.7. ja mākslīgā intelekta rīkā tiek ievadīti personas dati, paroles, privāta vai cita aizsargājama informācija.
20. Mākslīgā intelekta izmantošana pretēji pedagoga norādījumiem uzskatāma par mācību darba godīguma pārkāpumu.
21. Ja pārbaudes darbs vai cits vērtējamais darbs nav veikts patstāvīgi, tostarp neatļauti izmantojot mākslīgo intelektu, pedagogs rīkojas atbilstoši Valmieras sākumskolas Izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanas kārtībai.

V. Pedagoga rīcība aizdomu gadījumā

22. Ja pedagogam rodas pamatotas šaubas, ka skolēna darbs neatspoguļo skolēna paša ieguldījumu, pedagogs vispirms noskaidro situāciju, pārrunājot to ar skolēnu.
23. Situācijas noskaidrošanai pedagogs var lūgt skolēnam mutiski vai rakstiski:
 - 23.1. paskaidrot, kā darbs tapis;
 - 23.2. izskaidrot darba saturu, idejas, secinājumus vai risinājumu;
 - 23.3. uzrādīt melnrakstu, pierakstus, izmantotos avotus vai darba starpversijas;
 - 23.4. atkārtoti izpildīt līdzīgu uzdevumu klātienē bez mākslīgā intelekta izmantošanas.
24. Ja tiek konstatēts, ka darbs neatspoguļo skolēna paša ieguldījumu vai mākslīgais intelekts izmantots neatļauti, pedagogs rīkojas atbilstoši Valmieras sākumskolas Izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanas kārtībai.
25. Pārkāpuma gadījumā pedagogs var:
 - 25.1. atzīt darbu par neveiktu patstāvīgi;
 - 25.2. lietot apzīmējumu "nv", ja to paredz Valmieras sākumskolas Izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanas kārtība;
 - 25.3. noteikt darba atkārtotu izpildi vērtēšanas kārtībā noteiktajā termiņā;
 - 25.4. noteikt, ka tas pats vai cits darba variants atkārtoti jāizpilda klātienē bez mākslīgā intelekta izmantošanas;
 - 25.5. informēt klases audzinātāju un skolēna vecākus ar ierakstu e-klasē;
26. Skolēnam ir tiesības paskaidrot darba izstrādes procesu un mākslīgā intelekta izmantošanas apstākļus.
27. Izvērtējot situāciju, ņem vērā skolēna vecumu, uzdevuma sarežģītību, pedagoga iepriekš sniegtos norādījumus un skolēna spēju paskaidrot savu darbu.
28. Ja skolēna vecāki nepiekrīt pedagoga lēmumam par vērtējamo darbu, jautājums risināms Valmieras sākumskolas Izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanas kārtībā noteiktajā vērtējumu pārskatīšanas kārtībā.
29. Ja situāciju neizdodas atrisināt vai tiek fiksēts atkārtots vai apzināts pārkāpums, pedagogs informē direktora vietnieku izglītības jomā (IT jautājumos), kurš iesaistās turpmākā situācijas izvērtēšanā un risināšanā, tai skaitā saziņā ar izglītojamā vecākiem.

VI. Noslēguma jautājumi

30. Noteikumi visām iesaistītajām pusēm ir pieejami skolas mājaslapā.
31. Iekšējie noteikumi stājas spēkā **2026. gada 01. jūlijā**.

Direktors (PERSONĪGAIS PARAKSTS)

Ēriks Jansons

NORAKSTS PAREIZS
Valmieras sākumskolas
Lietvede Sandra Pavloviča
Valmierā, 19.06.2026.